

ATODLEN 2

Gofynion Statws Athrawon Cymwysedig

RHAN 1

1. Yn yr Atodlen hon—

ystyr “athrawon cofrestredig” (“*registered teachers*”) yw personau y rhoddwyd awdurdodiad iddynt addysgu yn unol â pharagraffau 12 i 18 o Atodlen 2 i Reoliadau 1999 cyn 1 Medi 2004;

ystyr “athrawon graddedig” (“*graduate teachers*”) yw personau y rhoddwyd awdurdodiad iddynt addysgu yn unol â pharagraffau 5 i 11 o Atodlen 2 i Reoliadau 1999 cyn 1 Medi 2004;

ystyr “Cytundeb AEE” (“*EEA Agreement*”) yw'r Cytundeb ar yr Ardal Economaidd Ewropeaidd a lofnodwyd yn Oporto ar 2 Mai 1992(1) fel y'i haddaswyd gan y Protocol a lofnodwyd ym Mrwsel ar 17 Mawrth 1993(2);

ystyr “Cytundeb y Swistir” (“*Switzerland Agreement*”) yw'r Cytundeb rhwng y Gymuned Ewropeaidd a'i Haelod-wladwriaethau ar y naill law a Chyddfederasiwn y Swistir ar y llaw arall ar Ryddid Pobl i Symud a lofnodwyd yn Lwcsembwrg ar 21 Mehefin 1999(3) ac a ddaeth i rym ar 1 Mehefin 2002.

2. Personau sy'n athrawon cymwysedig yn rhinwedd paragraff 1 o Atodlen 3 i Reoliadau 1999.

3. Personau sy'n athrawon cymwysedig yn rhinwedd Rheoliadau a wnaed mewn perthynas â Lloegr ac sydd mewn grym o dro i dro o dan adran 132 o Ddeddf Addysg 2002(4).

4. Personau sydd o ran proffesiwn athrawon ysgol yn dod o dan Erthygl 3 o Gyfarwyddeb y Cyngor 89/48 EEC(5) ar system gyffredinol i gydnabod diplomâu addysg-uwch a ddyfernir i'r sawl sy'n cwblhau addysg a hyfforddiant proffesiynol sy'n parhau am dair blynedd o leiaf, fel y'i hestynnir gan y Cytundeb AEE ac fel y'i diwygiwyd gan Gytundeb y Swistir.

5. Personau—

(a) sy'n dal gradd cyntaf neu gymhwyster cyfatebol a roddwyd gan sefydliad yn y Deyrnas Unedig neu radd neu gymhwyster arall cyfatebol a roddwyd gan sefydliad estron;

(b) sydd wedi cwblhau'n llwyddiannus gwrs o hyfforddiant cychwynnol i athrawon mewn sefydliad achrededig yng Nghymru; ac

(c) sydd wedi'u hasesu gan y sefydliad achredu fel rhai sy'n bodloni'r safonau penodedig.

6. Personau sydd wedi cwblhau'n llwyddiannus gwrs hyfforddiant cychwynnol i athrawon ysgol mewn sefydliad addysg yn yr Alban neu Ogledd Iwerddon.

7. Personau sydd wedi'u cofrestru fel athrawon addysg gynradd neu uwchradd gyda Chyngor Addysgu Cyffredinol yr Alban.

8. Personau y rhoddwyd cadarnhad iddynt eu bod wedi'u cydnabod fel athrawon mewn ysgolion yng Ngogledd Iwerddon gan yr Adran Addysg, Swyddfa Gogledd Iwerddon, a'r cadarnhad hwnnw heb gael ei dynnu'n ôl wedyn.

(1) Gorch. 2073.

(2) Gorch. 2183.

(3) Gorch. 4904.

(4) Rheoliadau Addysg (Cymwysterau Athrawon Ysgol) (Lloegr) 2003, O.S.2003/1662, oedd y Rheoliadau a oedd mewn grym mewn perthynas â Lloegr adeg gwneud y rheoliadau hyn.

(5) OJ Rhif L 19, 24.1.89, tud 16.

Statws This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

9.—(1) Personau y rhoddwyd awdurdodiad iddynt addysgu o dan Ran II neu III o Atodlen 2 i Reoliadau 1999 cyn 1 Medi 2004, ac y mae'r corff argymell wedi cyflwyno i'r Cynulliad Cenedlaethol neu'r Cyngor —

- (a) argymhelliad y dylid eu hysbysu eu bod yn athrawon cymwysedig; a
- (b) datganiad a ddisgrifir yn is-baragraff (2).

(2) Mae'r datganiad yn ddatganiad bod y personau o dan sylw —

- (a) yn dal gradd gyntaf neu gymhwyster cyfatebol a roddwyd gan sefydliad yn y Deyrnas Unedig neu gymhwyster o safon gyfatebol a roddwyd gan sefydliad addysg yn rhywle arall;

(b) yn bodloni un o'r gofynion canlynol —

- (i) maent wedi cwblhau gwasanaeth yn llwyddiannus fel athrawon graddedig neu athrawon cofrestredig am gyfnod yr awdurdodiad ac wedi cwblhau'n llwyddiannus unrhyw hyfforddiant a gynigiwyd yn yr argymhelliad ar gyfer awdurdodiad, neu
- (ii) maent wedi cwblhau dim llai na thri mis o wasanaeth fel athrawon graddedig neu ddim llai na blwyddyn o wasanaeth fel athrawon cofrestredig ac wedi gwneud y fath gynnydd yn ystod eu cyfnod o wasanaeth fel athrawon graddedig neu athrawon cofrestredig nad oedd angen iddynt, ym marn y corff argymell ac yng ngoleuni'r cynnydd hwnnw, gwblhau'r gwasanaeth hwnnw am gyfnod yr awdurdodiad cyn cael eu hasesu o dan baragraff (c); ac

(c) wedi'u hasesu gan berson cymwys fel rhai sy'n cyrraedd y safonau penodedig.

(3) Yn y paragraff hwn, ystyr “corff argymell” yw'r corff sy'n drefnydd yr hyfforddiant a roddwyd i'r personau a enwyd yn yr argymhelliad.

10.—(1) Personau —

- (a) sydd wedi cwblhau'n llwyddiannus gyfnod o hyfforddiant ar gynllun hyfforddi athrawon ar sail cyflogaeth neu wedi bodloni fel arall ofynion y cynllun;
- (b) sydd wedi'u hasesu gan berson cymwys fel personau sy'n cyrraedd y safonau penodedig; ac
- (c) y mae argymhelliad amdanynt wedi'i gyflwyno gan neu ar ran y corff argymell i'r Cynulliad Cenedlaethol neu'r Cyngor a hwnnw'n argymhelliad y dylid eu hysbysu eu bod yn athrawon cymwysedig.

(2) Yn y paragraff hwn ystyr “corff argymell” yw'r corff, sy'n drefnydd unrhyw hyfforddiant a roddwyd i'r personau a enwir yn yr argymhelliad, neu'r ysgol neu sefydliad arall lle mae'r personau hynny wedi'u cyflogi, neu gorff arall sy'n gweithredu ar ran yr ysgol honno neu'r sefydliad hwnnw.

11.—(1) Personau y mae Cyngor Addysg Taleithiau Guernsey wedi cyflwyno i'r Cynulliad Cenedlaethol neu'r Cyngor argymhelliad y dylid dyfarnu statws athrawon cymwysedig iddynt a datganiad eu bod yn bodloni'r gofynion a bennir yn is-baragraffau (2), (3) neu (4).

(2) Maent wedi cwblhau'n llwyddiannus ddwy flynedd ysgol o wasanaeth amser-llawn neu gyfnod cyfatebol o wasanaeth rhan-amser fel athrawon wedi'u trwyddedu gan Gyngor Addysg Taleithiau Guernsey a'r hyfforddiant a bennwyd yn y drwydded.

(3) Maent —

- (a) wedi cwblhau'n llwyddiannus ddim llai nag un flwyddyn ysgol o wasanaeth fel athrawon wedi'u trwyddedu gan Gyngor Addysg Taleithiau Guernsey a'r hyfforddiant a bennir yn y drwydded;
- (b) yn bersonau a oedd wedi cyrraedd 24 oed cyn dyddiad cychwyn y drwydded; ac
- (c) yn bersonau a oedd, cyn dyddiad cychwyn y drwydded, wedi'u cyflogi am ddim llai na dwy flynedd fel athrawon neu ddarlithwyr mewn ysgol annibynnol (gan gynnwys coleg dinasol

neu Academi), neu sefydliad neu brifysgol yn y Deyrnas Unedig neu fel Hyfforddwyr neu Swyddogion Addysg yn Lluoedd Arfog y Goron neu fel hyfforddwyr o dan baragraff 3 o Atodlen 2 i Reoliadau 1993 neu baragraff 3 o Atodlen 2 i Reoliadau 1999 neu baragraff 3 o Atodlen 2 i Reoliadau Addysg (Gwaith Penodedig a Chofrestru) (Cymru) 2004 ac nad oeddent wedi'u diswyddo am resymau heblaw swyddi yn dod i ben.

(4) Maent —

- (a) wedi cwblhau'n llwyddiannus ddim llai nag un tymor ysgol o wasanaeth fel athrawon trwyddedig a'r hyfforddiant a gynigiwyd yn yr argymhelliad am drwydded;
- (b) yn bersonau a oedd wedi cwblhau'n llwyddiannus, cyn dyddiad cychwyn y drwydded, naill ai —
 - (i) cwrs hyfforddiant cychwynnol yn para o leiaf dair blynedd i athrawon ysgol mewn sefydliad addysg y tu allan i Gymru a Lloegr, neu
 - (ii) cwrs gradd gyntaf a chwrs ôl-raddedig o hyfforddiant cychwynnol i athrawon ysgol mewn sefydliad o'r fath (p'un ai yn yr un sefydliad neu beidio); ac
- (c) yn bersonau a oedd wedi'u cyflogi am ddim llai na blwyddyn fel athrawon neu ddarlithwyr mewn ysgol, ysgol annibynnol (gan gynnwys coleg dinasol neu Academi), sefydliad neu brifysgol neu sefydliad addysg arall yng Nghymru neu Loegr neu yn rhywle arall ac nad oeddent wedi'u diswyddo am resymau heblaw swyddi yn dod i ben.

12.—(1) Personau y mae'r awdurdod argymell wedi cyflwyno i'r Cynulliad Cenedlaethol neu'r Cyngor argymhelliad y dylid eu hysbysu eu bod yn athrawon cymwysedig a datganiad —

- (a) eu bod ar ddyddiad yr argymhelliad yn cael eu cyflogi fel athrawon mewn ysgol annibynnol; a
- (b) eu bod wedi'u hasesu gan yr awdurdod argymell fel rhai sy'n cyrraedd y safonau penodedig; ac
- (c) cyn —
 - (i) 1 Ionawr 1974 eu bod wedi ennill cymwysterau sy'n bodloni gofynion paragraff 15, 16, 17, 18, 19, 20 neu 21 o Ran 2 o'r Atodlen hon, neu
 - (ii) 1 Ionawr 1974 eu bod wedi ennill gradd a roddwyd gan brifysgol yn y Deyrnas Unedig neu gan y Cyngor Dyfarniadau Academaidd Cenedlaethol neu gan sefydliad estron, neu
 - (iii) 1 Medi 1989 eu bod wedi ennill gradd a roddwyd gan brifysgol yn y Deyrnas Unedig neu gan y Cyngor Dyfarniadau Academaidd Cenedlaethol neu gan sefydliad estron mewn mathemateg, ffiseg, cemeg, bioleg, botaneg, sw oleg, ffisioleg, biocemeg neu ddaeareg; ac
- (ch) yr oeddent yn cael eu cyflogi fel athrawon mewn ysgol annibynnol neu sefydliad addysg bellach cyn 1 Medi 1989.

(2) Yn y paragraff hwn ystyr “corff argymell” —

- (a) yn achos athrawon nad ydynt yn benaethiaid nac yn benaduriaid, yw penaethiaid neu benaduriaid yr ysgolion annibynnol y maent yn cael eu cyflogi i addysgu ynddynt; a
- (b) yn achos penaethiaid neu benaduriaid, cadeirydd corff llywodraethu'r ysgolion, neu os nad oes un, perchennog yr ysgolion.

13.—(1) Personau y mae'r awdurdod argymell wedi cyflwyno i'r Cynulliad Cenedlaethol neu'r Cyngor argymhelliad y dylid eu hysbysu eu bod yn athrawon cymwysedig a datganiad —

- (a) eu bod ar ddyddiad yr argymhelliad —
 - (i) yn cael eu cyflogi fel athrawon mewn sefydliad addysg bellach, neu

Statws This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

- (ii) yn hyfforddwyr mewn ysgol yn rhinwedd paragraff 3 o Atodlen 2 i Reoliadau Addysg (Gwaith Penodedig a Chofrestru) (Cymru) 2004;
- (b) eu bod wedi'u hasesu gan yr awdurdod argymell fel rhai sy'n cyrraedd y safonau penodedig;
- (c) cyn —
 - (i) 1 Ionawr 1974 eu bod wedi ennill cymwysterau sy'n bodloni gofynion paragraff 15, 16, 17, 18, 19, 20 neu 21 o Ran 2 o'r Atodlen hon, neu
 - (ii) 1 Ionawr 1974 eu bod wedi ennill gradd a roddwyd gan brifysgol yn y Deyrnas Unedig neu gan y Cyngor Dyfarniadau Academaidd Cenedlaethol neu gan sefydliad estron, neu
 - (iii) 1 Medi 1989 eu bod wedi ennill gradd a roddwyd gan brifysgol yn y Deyrnas Unedig neu gan y Cyngor Dyfarniadau Academaidd Cenedlaethol neu gan sefydliad estron mewn mathemateg, ffiseg, cemeg, bioleg, llysoleg, sw̄ oleg, ffisioleg, biocemeg neu ddaearog;
- (ch) yr oeddent yn cael eu cyflogi fel athrawon mewn sefydliadau addysg bellach neu ysgolion annibynnol cyn 1 Medi 1989;
- (d) eu bod yn dal Tystysgrif mewn Addysg neu Dystysgrif Addysg i Raddedigion; ac
- (dd) ym marn yr awdurdod argymell, bod ganddynt ddigon o brofiad addysgu i'w galluogi i addysgu disgyblion o 14 oed i 19 oed.
- (2) Yn y paragraff hwn ystyr "corff argymell" —
 - (a) yn achos athrawon nad ydynt yn benaethiaid nac yn benaduriaid, yw penaethiaid neu benaduriaid y sefydliadau addysg bellach y maent yn cael eu cyflogi i addysgu ynddynt; a
 - (b) yn achos penaethiaid neu benaduriaid, cadeirydd y corff llywodraethu.

14. Personau a fodlonodd y gofynion ar gyfer cael hysbysiad ysgrifenedig eu bod yn athrawon cymwysedig o dan Reoliadau 1982, Rheoliadau 1989, Rheoliadau 1993 neu Reoliadau 1999, a'r unig reswm pam nad ydynt yn athrawon cymwysedig yw'r ffaith na chawsant hysbysiad o'r fath.